

MAGYAR LAP

T. Dunaposta

HUNGARIA

Budapest

Postafiók 151

Igazgató és felelős szerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: **szent László Nyomda R-T.**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr. Gyárfás Elemér**

A Népszövetség végső küzdelme a szovjettel

Argentína határozott indítványt terjesztett elő a szovjet kizárására. — Az argentinai kiküldött szemrehányást tett a Népszövetség eddigi gyöngeségei miatt. — A közgyűlés a szovjet kizárásáról való döntést a tanácsra bizza. — Norvégia és Svédország küldöttei csak fenntartással járultak hozzá a határozati javaslatához.

Genfből jelentik: Szerdán délelőtt a Népszövetség tanácsa ülést tartott. Az első szónok az argentin kiküldött volt s kérte a Szovjetuniónak a Népszövetségből való kizárását.

Finnországnak a Népszövetséghez intézett kérésével foglalkozva, Argentína képviselője a következőket mondotta:

— A Népszövetség olyan ténnyel áll szemben, amelyet nem lehet többféleképpen értelmezni. A tény az, hogy a Népszövetség egyik tagállama nyilvánvalóan megsértette egy másik tagállammal kötött megnemtámadási szerződését, megtámadta ezt az utóbbi államot, behatolt annak területére, halált és pusztítást vive

oda. Mindez kihívása a Népszövetségnek is és az azt alkotó összes kormányoknak.

Végül hangoztatta, hogy ha a Népszövetség nem zárja ki tagjai sorából a szovjetuniót, úgy az argentin kormány lesz kénytelen elhagyni a genfi intézményt. A beszéd előző tartalmában az argentin megbízott azt fejtette ki, hogy a Népszövetség eddig minden konfliktus idején gyöngye volt, illetve a spanyol polgárháborúban benemavatkozási bizottsággal helyettesítette magát, a müncheni értekezlet óta pedig államváltások jöttek létre a Népszövetség nélkül s Lengyelország esete óta a semlegesek kérdése vált kiélezetté és a Népszövetség mégse lépett közbe.

A szovjet ünnepélyes elítélése. Felhívás a tagállamokhoz, hogy segítsék Finnországot. Tárgyalást kezdenek a nemtagállamokkal a finnekért való együttműködés végett.

Genfből jelentik: A népszövetségi tanácsülés befejeztével összeült a külön bizottság és kinevezte a szerkesztő bizottságot a javaslat megszövegezésére. Déli 1 órakor ez a bizottság megkezdte munkáját és a javaslatot annak elkészülte után azonnal a közgyűlés elé terjesztik jóváhagyás végett.

Genfből jelentik: A finn kormány felhívását tanulmányozó népszövetségi különbizottság határozati javaslatot dolgozott ki. A javaslat első fejezete a következőket tartalmazza:

— A közgyűlés megállapítja, hogy a szovjet-unió azzal a támadással, amelyet Finnország ellen elkövetett, megszegte a Finnországgal kötött külön politikai egyezményt, a párizsi egyezményt és a népszövetségi egyezmény 12-ik cikkelyét; továbbá megállapítja azt, hogy a szovjet a támadás megindításával minden jogi alap nélkül megsértette az 1932-ben kötött finn-

szovjet támadáskizáró egyezményt, mely 1945. év végéig maradt volna hatályban, — ünnepélyesen elítéli a szovjetnek a finn állam elleni

A francia fővárosban biztosra veszik a diplomáciai szakítást Moszkva és a nyugati hatalmak között

A szovjet elleni megtorlást gyakorlatilag kivihetetlennek tartják

Párizsból jelentik: A nyugati nagyhatalmak és Moszkva diplomáciai kapcsolatainak megszakadása csaknem kétségtelennek tűnik a francia fővárosban. A genfi eseményekben beállott fordulat Párizs szerint kiélezte a helyzetet és megnehezítette a szovjet látszósele-

gességének fenntartásához ragaszkodó irányzat további érvényesülését. A genfi szovjet követség köréből származó értesülés szerint valószínű, hogy Moszkva a Népszövetség marasztaló ítélete után megszakítja kapcsolatait Párizssal, Londenval és minden olyan hatalom-

akcióját. A közgyűlés sürgős felhívást intéz a Népszövetség valamennyi tagállamához, hogy Finnországnak a módjában álló anyagi és emberbaráti segítséget nyújtsa és tartózkodjék minden olyan akciótól, mely meggyöngyíthetné a finnek ellenállását. Felhatalmazza a főtávkárságot, hogy bocsássa rendelkezésre technikai szolgálatait a finneknek nyújtandó és fent megjelölt segélyszervezetek számára. Felhatalmazza a főtávkárt az 1937 október 4-én kelt népszövetségi határozat értelmében, hogy tanácskozást kezdjen a nemtagállamokkal esetleges együttműködés céljából.

A szovjet a népszövetségi egyezményen kívül helyezte magát

A szerkesztő bizottság javaslatának második fejezete így szól:

— Megállapítva azt, hogy Oroszország, jóllehet meghívást kapott, visszautasította a Tanács és Közgyűlés előtt való megjelenést a Finnországgal való viszály ügyében s ezzel megsértette a népszövetségi legényegesebb kötelezettséget a béke szabályozásával és a nemzetek biztonságával kapcsolatban. A szovjet ügy cselekedett, mintha a Népszövetség számára nem is léteznék. Hiába kísérelte meg igazolni visszautasítását azzal, hogy célzást tett arra a kapcsolatra, melynek útján összeköttetésbe lépett a finn nép által állítólag elismert, állítólagos finn kormányval. A szovjet nemcsak a népszövetségi egyezmény intézkedéseinek a megsértésében bűnös, hanem ezáltal az egyezményen kívül is helyezte magát. A Tanács az egyezmény 16-ik cikkelye értelmében jogosult arra, hogy levonja a következményeket ebből a helyzetből és ezért a Közgyűlés azt ajánlja a Tanácsnak, hogy az ügyben döntsön.

A népszövetségi különbizottság elfogadta a határozati javaslatot, amelyet csütörtökön terjesztenek a közgyűlés elé. Egyedül Svédország és Norvégia kiküldöttei jelentették ki, hogy csak fenntartással adják hozzájárulásukat a javaslatához, mert kormányuk további utasítását kell még megkapniok.

Karácsonyra ismét

Petrovici csokoládégyár

üzleteiben vásárolunk, mert
nagy választék mellett olcsón frisset és a legjobbat kapjuk
Fióközetek: STR. ALEXANDRI 26 — 28. — BULV. REG. FERDINAND 6

mal, amely Genfben a szovjet kizárása mellett szavaz.

A szovjet ellen irányuló népszövetségi megtorlás kérdését gyakorlati szempontból, földrajzi és gazdasági okokból egyaránt csaknem megoldhatatlannak tekintik Párizsban.

Viszont egyre általánosabbá válik az a nézet, hogy a hatalmak a segélynyújtás rendelkezésre álló eszközeivel eredményesen támogathatják a finn függetlenség ügyét. A francia sajtó egyrésze zajosan követeli a Moszkvával való teljes és nyílt szakítást

A tengeri hadviselés újabb eseményei

Az „Admiral Scheer“ német zsebcsirkáló harca a dél-amerikai pontoknál három angol hadihajóval. — Semleges jelentés szerint a zsebcsirkáló elsüllyesztett egy angol hadihajót. — Angol jelentés szerint az angol hadihajó csak megsérült

Berlinből jelentik: A Német Távírási Iroda megállapítja, hogy az angol tengerészeti hatóságok meghamisítják a tengeri háború eredményeit.

— Erőkezes, — írja az *Angriff*, — hogy a hajóösszeütközések száma rendkívül megnövekedett az utóbbi hét folyamán. Hasonlóképpen egyszerre elszaporodtak a homokzátonyok is az angol partok mentén. Ugyanekkor — írja a lap — úgy látszik mind gyakrabban ütnek ki tüzek az angol kereskedelmi hajók fedélzetén. Mindezek a hajópusztulási okok mind csak leplezése az igazi oknak, hogy t. i. a hajók a tengeri kereskedelmi háború halottjai.

Londonból jelentik: Egy angol repülőgép Southampton közelében angol repülőgéppelhárító légcsónakba ütközött és lezuhant. A gép négy utasa és vezetője életét veszítette.

Londonból jelentik: A *Dettford* nevű 4034 bruttó tonnatartalmú angol gőzös szerdán reggel 10 órakor Norvégia nyugati partjain elsüllyedt. Legénységének három életben maradt tagját megmentették.

Buenos Airesből jelentik: Eddig még meg nem erősített montevideói hír szerint az *Admiral Scheer* nevű német páncélos csirkáló Uruguay partjaitól 200 mérföldnyire megütközött

az *Achilles* nevű angol csirkálóval és azt elsüllyesztette.

Londonból jelentik: Az *Admiral Scheer* német zsebcsirkáló, mely 11 hüvelykes ágyúkkal van felszerelve, Montevideo magasságában megütközött az *Exeter*, *Ajax* és *Achilles* csirkálók által álló angol hajórajjal. A négyóra hosszantartó ütközet során az *Exeter* több találat érte, úgyhogy megrongálódott és vesztett sebességéből. Az *Ajax* és *Achilles* azonban tovább folytatva a harcot Végül az *Admiral Scheer* — az angol jelentés szerint — a montevideói kikötőbe menekült, fedélzetén harminc halottal és nyolcvan sebesülttel. Az uruguayi hatóságok felszálltak a német csatahajó fedélzetére. Amíg a német csirkáló Montevideo belső kikötőjébe futott be, az angol hajók a montevideói külső kikötőben vetettek horgonyt.

Az *Exeter*, amelyet több találat ért, 8 hüvelykes, a másik két angol hajó 6 hüvelykes ágyúkkal van felszerelve. Az *Ajax* egy személygőzöst kísért a Rio de la Plata torkolatánál, amikor az *Admiral Scheer* megtámadta.

Az angol tengernagyi hivatal alaptalannak mondja azt a jelentést, hogy az *Achilles* elsüllyedt.

Ujabb részletek a német zsebcsirkáló harcáról

Nem az „Admiral Scheer“, hanem egy másik német hajó került szembe három angol hadihajóval

Londonból jelentik: A tengernagyi hivatal hivatalosan közli: Az eddig kapott értesülések szerint valószínűnek látszik, hogy az *Exeter*, *Ajax* és *Achilles* csirkálók által álló raj szerdán reggel érintkezésbe került az *Admiral Scheer* német zsebcsirkálóval. Reggel 6 és 10 óra között heves csata folyt le, melynek során az *Exeter* megrongálódott és abba kellett hagynia a küzdelmet. Az *Ajax* és *Achilles* tovább harcolt a német csirkálóval, amelytől több ízben eltaláltak lövedékek.

Montevideóból jelentik: Az *Admiral Scheer*

az éjszaka Montevideo belső kikötőjébe érkezett. Hírek szerint az *Exeter*, *Ajax* és *Achilles* valamivel később szintén befutott Montevideo kikötőjébe. Az *Admiral Scheer* 30 halott és 80 sebesült van, akiket minél előbb partra szállítanak.

Montevideóból jelentik: Az uruguayi hatóságok megállapítják, hogy a Montevideóba befutott német csatahajó nem az *Admiral Scheer*, hanem az *Admiral Graf Spee*. A német hajó, miután a három angol csatahajóval folytatott harcban megsérült, Montevideo kikötőjében keresett menedéket. A német hajó vesztesége 36 halott és 60 sebesült. A hajó páncéltornyaát szétlőtték.

Hír szerint az Uruguayi nevű uruguayi csirkáló már az uruguayi vizeken felszólította a német és angol csatahajókat, hogy ne folytassák a harcot. A német zsebcsirkáló sérülései nem súlyosak. Egyelőre azonban még nem lehet tudni, hogy a sebesültek és halottak partraszállítása után hajlandó lesz-e 24 órán belül kifutni a La Plata torkolatához és tovább folytatni a harcot az *Ajax* és *Achilles* ellen. A harmadik angol hajó, az *Exeter* nem jöhet számításba, mert szintén megsérült. Nem tudják ugyan, hogy a hajó befutott-e a kikötőbe, hogy sérüléseit kijavítsák, vagy pedig készen áll az esetleges továbbharcolásra.

Hollandia 300 millió fontos belső kölcsöne

Amsterdamból jelentik: A miniszterelnök és pénzügyminiszter bejelentette a szenátusban, hogy a kormány 300 millió hollandi forintos belső kölcsönt vett fel 40 évi törlesztésre. A kölcsön 4 százalékos lesz. A belső kölcsönt a függő adósságok rendezésére fordítják. A miniszterelnök a kölcsönrel kapcsolatban kijelentette, hogy Hollandiának a mozgósítással kapcsolatos kiadásai 1 millió 700 ezer forintot emésztettek fel.

Százezer németet telepítenek haza az orosz megszállású lengyelországi területekről

Zürichből jelentik: A *Neue Zürcher Zeitung* berlini tudósítója szerint 11 hét alatt 100 ezer németet telepítenek vissza az orosz-lengyel területekről és pedig Galicia, Volhynia, Vilna vidékéről és a Narev mentéről. Az akció nyomban megindul és 1940 március 1-ig be kell fejeződnie. Mint ismeretes, a halti németek visszatelepítése 9 hetet vett igénybe. Az áttelepítés azonban még nem fejeződött be. Német hivatalos jelentések szerint még körülbelül 10—15 ezer esztországi és lettországi német tér vissza a tavasszal Németországba. A zürichi lap szerint az oroszok által megszállt lengyel és litván területekről már a karácsonyi ünnepek előtt elindulnak a visszavándorlók első csoportjai.

A nagyváradai Kamara-zenekar hangversenye

A nagyváradai filharmonikus társaság kamarazenekara december 19-én este 9 órakor tartja meg első nagy hangversenyt az Ujságíró Klub nagy termében. A zenekar új kitűnő tagokkal kibővülve, szakszerű és alapos előkészület után áll ki így a komoly zenét szerető közönségünk nagy várakozással tekinthet e rendkívüli zenei esemény elé, mely a klasszikus és romantikus zeneirodalom gyöngyeit mutatja be.

Tiszteletreméltó kamarazenekarunk odaadó lelkesedése, mellyel ebben a gonddal teli, feszült atmoszférában dolgozik és elfelejtetni igyekszik mindennapi nehézségeinket és kiragad, fölemel egy ideálistikus, szépségekkel teli szférába.

A műsor két klasszikus száma: Corelli, concerto grossoja és Bach d moll koncertje, 2 hegedűre, ezuttal először kerül eleven előadásra Nagyváradon, ugyisintén Bena, a kolozsvári Zene-konzervatorium igazgatójának a román zene motívumával átszőtt bájos szerenádja. A műsor két utolsó száma, Grieg finom tonusu „Két melodiája“ és Tschaiakowsky hatalmas szimfonikus jellegű szerenádja vonós zenekarra. A Bach koncert két szólótája, Breuer O. tanár és Kertész J. fiatal hegedűművész, a Corelli „Concerti Gronó“-jában pedig a magánzólamokat az említettek és Weisz Miklós gordonka-tanár látják el. A zenekart *Macalik* Alfréd vezényli a kamarazenekar lelkes létrehozója.

A hangverseny nyilvános, tehát azok is meghallgathatják, akik nem tagjai az Ujságíró Klubnak.

Okvetlenül szerezzé meg könyvtára számára a napjainkban élt cirksuzlovárnóból missziós apácává lett

Beáta nővér

életrajza.

Mozifilmnél érdekesebb eseményhalmazt tár olvasóink elé ez a hámulatos életrajz. Hősies bátorságával mindenki ben osdolkozást, apostoli lelkületével pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki

Ara 125 lei és portó.

Heszke Béla:

Brüsszeli délután

Hat külföldi író, hat remekbe sikerült irodalmi portréját és egy izgalmasan érdekes élmény karcolatot tartalmaz ez a könyv, amely nem hiányozhat a művelő katolikus olvasóközönség asztaláról.

Ara: 40 lei.

Az angol parlament első titkos ülése a háboru kitörése óta

A hadiszállítások a gazdasági háboruviselés központositása és a közlekedés kényes kérdései kerültek tárgyalásra. Súlyos büntetést kap az a képviselő, aki a tárgyalások tartalmát elárulja. A zárt ülés elrendelésének ősi szertartása

Londonból jelentik: A parlament szerdai ülésére azzal az értesüléssel gyűltek föl a képviselők, hogy a kormány hozzájárult az ellenzék előterjesztéséhez, s a felgyült kényes kérdések megbeszélésére zárt ülést tartanak. Ez az első ilyen parlamenti ülés a háboru kitörése óta. A király elnöklése alatti legutóbbi titkos tanácsülés is e parlamenti titkos ülés előkészítésével foglalkozott. A hadiszállítási minisztérium tevékenysége, a gazdasági háboru vezetésének a központositó módjai és a közlekedési nehézségek azok a kérdések, melyeket úgy akarnak megtárgyalni, hogy az ellenség ne tudhasson róla. Időközben külön királyi rendelet is jelent meg azoknak a képviselőknek a büntetéséről, akik közléseket tesznek a titkos üléseken tárgyalásokról. Eddigi hírek szerint az ellenzéki pártok vezetői mind felszólaltak, s a kormány részéről Kingsley Wood légügyi miniszter és Chamberlain miniszterelnök adtak felvilágosító válaszokat.

A zárt ülés úgy kezdődött, hogy az interpellációk befejezése után Chamberlain a régi hagyományok szerinti formulával figyelmeztető bejelentést tett az elnökhöz. A formula ez volt: „Spikerként, idegeneket látok a házban. Az alsóházi szokások szerint ez jelenti a zárt ülés elrendelését. A felszólításra a spiker elrendelte a karzatok kiürítését és mindenki távozását, aki nem tagja a parlamentnek. Ennek megtörténte után megkezdődött a zárt ülés.

Az angol kormány fehér könyve a szovjettal való tárgyalásokról

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök szerdán délután az alsóház nyílt ülésén az angol-szovjet tárgyalásokról megjelenő fehér könyvvel kapcsolatban kijelentette, hogy ezt a diplomáciai okmányt elkészülése után azonnal az alsóház elé terjesztik.

Kingsley Wood miniszter bejelentette, hogy a helyzetet mérlegelve elhatározta, hogy engedélyt ad az egyik repülőgépgyárnak Finnország számára történő repülőgépszállításra. A bejelentést az alsóház lelkes tapsal fogadta.

Az interpellációk befejezése után Chamberlain figyelmeztette a spikert, hogy idegeneket lát a házban. Az alsóházi szokások szerint ez jelenti

a zárt ülés elrendelését. A felszólításra a spiker elrendelte az idegenek eltávolítását. Ennek megtörténte után megkezdődött a zárt ülés.

Halifax külügyminiszter válasza a német fehér könyvre: „Bizonyos, hogy Hitler békét akar...”

Londonból jelentik: Lord Halifax szerdán az alsóházban a belga-holland békeajánlatról szólva kijelentette, hogy Anglia mindig kész volt tár-

Ribbentrop külügyminiszter előszava a német fehér könyvben

A német hadicélok felsorolása

Berlinből jelentik: Tegnap: jelentésünk kiegészítéséül a német fehér könyvre vonatkozólag a Német Távirati Iroda ismertetése alapján közöljük a következőket. A fehér könyv bevezető előszavát Ribbentrop külügyminiszter írta. Az előszó rámutat arra, hogy mivel az ellenséges propaganda meg akarja tévesztetni a világ közvéleményét, úgy a háború okaival, mint a Németország ellenségeitől követett hadicélok-kal kapcsolatban, szükséges megegyezően két-ségtelen módon kimutatni, hogy Anglia akarta a háborút Németország megsemmisítéséért. A könyvben közölt okmányok alapján könnyen meg lehet állapítani, hogy Anglia elejétől kezdve elhatározta, hogy erőszakkal áll Hitler vezér útjába, aki diplomáciai művészetével vérontás nélkül semmisítette meg a versaillesi büntetést. Hasonlóképpen a német-lengyel vi-szályban is békés megoldást talált volna Hitler vezér, ha Anglia nem használta volna fel eszkö-zül Lengyelországot. Ezt a tényt bebizonyít-totta Anglia magatartása, aki Hitler, a birodalmi gyűlésen a któber hatodikán tartott nagy-lelkű békefelhívására kihívó módon válaszolt. A német nép igazságos ügyének meggyőződé-sében s törhetetlenül bízva a végső győzelem-ben, elfogadta a kihívást s mindaddig nem te-

A lelkiélet alakításának mindenki számára aktuális problémáját dolgozta fel:

P. Wimmer Anzelm O. S. M.

Az élet teljessége

című könyvében. A könyv a modern, intelligens embernek íródott; neki mutatja be az élet célját, a lelki tökéletesedésnek szépségeit, általában a vallásosság boldogító voltát. Okai meggyőzőek, stílusa választékos.

Az a kartonkötésben 80 lei.

gyalni. A kijelentés a német fehérkönyv egyes állításaira kívánt válasz lenni.

— Mi nem egyzben hangoztattuk — mondotta —, hogy az európai rend megteremtésének lényeges előfeltétele Németország együttműködése is. Németországot nem akarjuk megsemmisíteni és elismerjük, hogy Németországnak megvan az őt megillető helye Európában. Bevalljuk, hogy hosszú és keserves háboru után nehéz békét kötni. Bizonyos vagyok afelől, hogy Hitler békét akar, de olyat, amelyet saját feltételeivel kötne meg. Ha mi azt hangoztatjuk, hogy igaz ügyért harcolunk, helytelen volna megállni addig, amíg ki nem vintuk ennek az ügynek a győzelmét.

szi le a fegyvert, amíg nem éri el a következő célokat: katonai szempontból megsemmisíteni az ellenséget, biztosítani a német népek az őt megillető életteret és megvédeni a népet bármilyen jövőbeli támadástól.

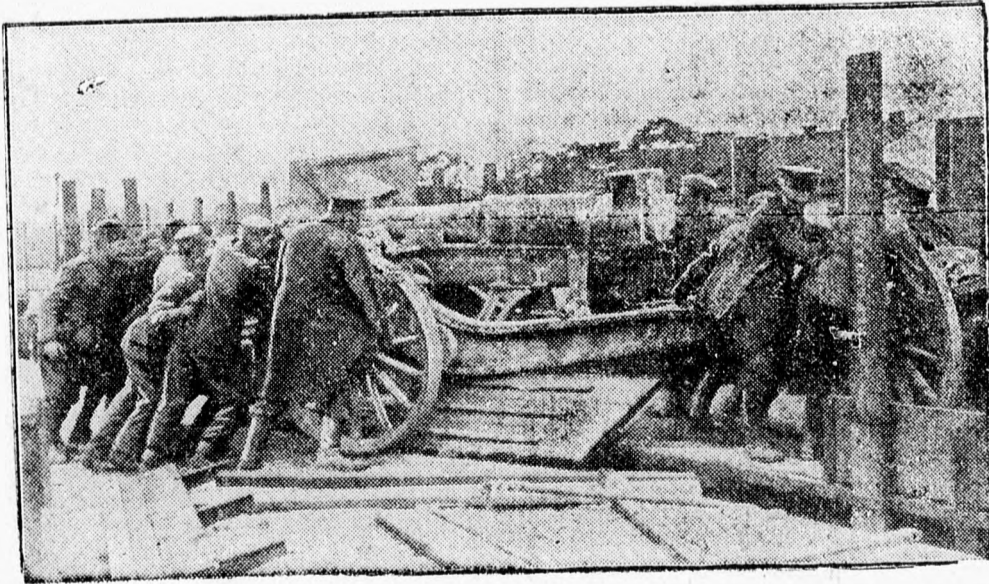
A német fehér könyv okmányai husz éves történelmi folyamatot ismertetnek

A német fehérkönyv 486 okmánya négy csoportba osztva ismerteti az 1919-től 1939-ig végbement történelmi folyamatot. Az első csoportban 196 okmány ismerteti a német-lengyel viszony alakulását az elmúlt húsz év alatt. Az okmányok közt első helyen szerepel Lloyd George egykori angol miniszterelnök beszéde, melyet a békeszerződés tervezésekor 1919-ben tartott s melyben arra mutatott rá, hogy Lengyelországnak a Németország rovására megvont határa háborura fog vezetni. Az első csoportba foglalt okmányok aztán magukban foglalják az ajánlatokat, amiket Németország a lengyeleknek tett a határkérdés békés rendezésére.

A második csoportban azok az okmányok vannak, melyek a müncheni értekezlet utáni angol-német viszonyt ismertetik. Az okmányok kimutatják, hogy mindjárt a müncheni értekezlet utáni harmadik napon Anglia a fegyverkezés felfokozásába kezdett s 1939 februárban megindította a bekerítési műveleteket a különböző szavatosságnyújtásokkal, aztán a szovjet-tárgyalásokkal.

A harmadik csoportban azok az okmányok sorakoznak, melyekkel Németország 1938 januárjától kezdve különböző biztosítékokat nyújtott szomszédai irányában. Biztosította Svájc, Belgium, Hollandia semlegességét, Magyarország, Olaszország, Jugoszlávia határa sér-tetlenségét.

A negyedik csoportban azok az okmányok sorakoznak, melyek a Lengyelország felbiztatására vonatkoznak s egyúttal azokra az eseményekre, hogy Lengyelország e biztatások hatása alatt hogyan bánt mind rosszabbul a területén élő német népcsoportokkal. Ez okmányok közt van a varsói követ megállapítása a németek üldözéséről, azok tömeges meggyilkolásáról vagy elhurcolásáról s hogy ez ellenséges tények megszüntetését hiába kérte a lengyel kormánytól. Az okmányok közt van az angol és francia nagykövetekkel folytatott megbeszélések följegyzése s a Hitler és Chamberlain közötti augusztus 22—23-iki levélváltás, továbbá Mussolini békelépésének meghusításá-

Finn katonák vartra szállítanak egy nehéz ágyut

Chirila nagyváradi polgármester nagyszabású áttekintő ismertetése az időszerű kérdésekről

A katonai szolgálatra bevonultak karácsonyi ajándékozásáról, a spekulatörvényről, hadfelszerelési bonokról, légvédelemről és a köztisztviselők szerepéről a hivatalban és a társadalomban

Nagyvárad. Saját tud. Chirila Augustin polgármester szerdán este 7 órakor a városház dísztermében értekezletre hívta össze a városház és az üzemek tisztviselői karát. Az értekezleten megjelent Joe Cherman, a Szamos tartományi helytartóság vezérfelügyelője is.

A polgármester a megváltozott időkben több munkát és lelkiismeretességet igénylő feladatokra hívta fel a tisztviselők figyelmét. Hangoztatta, hogy a katonai szolgálatra bevonult tisztviselők munkáját is az itthon maradottaknak kell elvégezni.

Chirila Augustin ezután kötelezővé tette minden egyes városházi tisztviselő számára, hogy jegyzetkönyvet hordjon magánál és bármilyen szabálytalanságot tapasztal, jegyezze fel és tegyen róla jelentést, hogy a város azonnal és haladéktalanul tudjon eljárni. Felhívta továbbá a tisztviselői kart, hogy kezdjék meg a háztulajdonosok ellenőrzését, eleget tettek-e teljes egészében a légvédelmi intézkedéseknek.

Ezután a spekulatörvény rendelkezéseire tört ki a polgármester. Sajnálatlaltal állapította meg, hogy Nagyváradon indokolatlanul emelték a kereskedők az egyes árucikkek árát. Felhatalmazta a tisztviselői kar tagjait, hogy a város területén ellenőrizzék a spekulatörvény rendelkezéseinek tiszteletben tartását és a legcsekélyebb visszaélést is minden további nélkül jelentsék, illetve vegyenek fel jegyzőkönyvet a kihágásról. A jegyzőkönyveket a városháza épületében működő bíróság elé terjesztik, amely azonnal letárgyal minden ilyen ügyet. A tisztviselők számára kötelezően írta elő a közigazgatási törvény új rendelkezéseinek megismerését, mert csak így szolgálhatják méltóan a város és az állam érdekeit.

Ismertette a polgármester a Román Nők Szövetségének kiáltványát, amelyet a társadalom női tagjaihoz intéztek és amelyben felszólították őket, hogy a katonai szolgálatra bevonultaknak meleg ruhát ajándékozzanak. Erkölségi kötelessége mindenkinnek, hogy támogatást nyújtson azoknak, akik

a karácsonyi ünnepeket is távol a családtól, szigorú szolgálatban töltik. Meg kell mutatni a katonáknak, hogy az itthonmaradottak gondolnak rájuk és éppen a köztisztviselők kötelessége, hogy barátaikat és ismerőseiket figyelmeztessék az erkölségi kötelességre a katonasággal szemben. A karácsonyi ünnepekre bort és cigarettát is lehet ajándékozni a bevonultaknak.

Az ilyen ajándékokat a kulturüzvosztály veszi át nyugta ellenében és továbbítja azt a katonai parancsnoksághoz.

Hat részletben is lehet jegyezni a hadfelszerelési bonokat

A nemzetközi helyzet alakulására tért át a polgármester:

— Önök is tudják, hogy a nemzetközi helyzet milyen kötelességeket ró az országra ezekben

a nehéz időkben. Remániától is áldozatokat követel a nemzetközi helyzet alakulása ahhoz, hogy megőrizzük semlegességünket, függetlenségünket és határaink sérthetetlenségét, áldozatokra van szükség. Ezért boesájtotta ki a kormány a hadfelszerelési bonokat. Közölte a polgármester, hogy a hadfelszerelési bonokat hat részletben is lehet jegyezni. És minden köztisztviselő számára kötelezővé tette, hogy vegyen részt a kölcsönjegyzés propaganda munkájában, hogy nehéz helyzetben segítsék az országot.

Befejezőképpen arról beszélt még a polgármester, hogy a köztisztviselőnek a magánéletben is példaadó és kifogástalan magatartást kell tanúsítania. Legfőbb erényei a tisztviselőnek: a jellem és becsületesség! Minden visszaélésnek előbb-utóbb a nyomára jönnek és alkinél visszaélést tapasztalnak, azt minden további nélkül elbocsájtják.

Hasonlóan elítélte a polgármester a városháza alacsonyrangú alkalmazottainál a részegséget, amelyet könyörtelenül büntetni fognak.

Beszámolt a polgármester a Szamos tartományi helytartóságon megtartott polgármesteri értekezletről és Öfelsége II. Károly király éltetésével fejezte be nagyszabású exposéját.

Chirila Augustin polgármester után Joe Cherman tartományi vezérfelügyelő emelkedett szóra. Megköszönte a polgármester üdvözlő szavait és felhívta a megjelentek figyelmét, hogy mindenben kövessék a polgármester szavait. A köztisztviselőnek ki kell vinnia a társadalomban azt a helyet, amelyet méltán megérdemel. Ezt azonban csak Chirila Augustin polgármester által megjelölt jellemes és becsületes munka árán érhetik el.

A szenátus a legutóbb megjelent törvényrendeletek ratifikálásáról szóló törvényjavaslatokat tárgyalta

Bucurestiből jelentik: A szenátus szerdán délután négy órakor ülést tartott. A kormány részéről Nistor, Jonescu Sisesti és Portocale miniszterek jelentek meg. Argetoianu szenátusi elnök közölte, hogy a Râmnicul Vâlcea-i püspökség megszüntetésével Vartolomeu püspök elvesztette jogszerinti szenátori jogát. George Enescu kinevezett szenátor külföldre utazott, előbb azonban letette az esküt. N. Titulescu szenátor betegen külföldön tartózkodik, de közölte, hogy felgyógyulása után azonnal rendelkezésre áll, hogy letegye a szabályzatok szerinti esküt.

A szenátus ezután megkezdte a július hó 11-től november 25-ig megjelent rendelettörvények ratifikálásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Braescu előadó után Jean Th. Florescu beszélt. Kifejezte azt a reményét, hogy a jövőben a kormány ideje lesz mindig arra, hogy az összes javaslatokat a törvényhozás elé terjessze.

A szenátus egyévt szabadságot engedélyezett N. Titulescu részére.

Gyalogszék

Írta: Babay József

Esti hetet harangoztak, amikor az öreg elkészült a székkal.

— Szép kis jószág, önmagát formálja — morogta és letette az öléből a konyhaföldre.

Csakugyan szívvel faragott jószág volt. Gyalogszék. Sámédli. Aki leül rá, alig látszik magasabbnak, mint az álló gyermek. És milyen gonddal faragta az öreg, megmélyítette az ülőjét közepén, nagyobbcska kényelem kedvéért. Fogólyukat is faragott belé, hogy könnyebben lehessen ide-oda tenni. Kedves kis hűtor a gyalogszék. Ugy el lehet rajta üldögélni, hogy órák hosszat elpihen az ember estbefáradt teste. Szinte restell felállni. Négy, alsóbütyökkel faragott, kifelé húzó lába meg se moccan, jól beágyazta az öreg az ülő testébe. Kiszolgálta ez még az unokáját is, ha volna. De nincs. Gyereke sincs. Csak a felesége, az is öreg már, hajnalban ébred, köhög virradatig, akkor felkell és befűt. Szegény és nagy időt számláló embereknek nincs már más vigasza, mint a meleg. Kiduruzsol a kemencéből, csutakból, partokon szedett érett nádból, hullott deszkakerítésből van a parazsa, de azért úgy melengeti a levegőt, mintha a bükk adná a lángját.

Letette az öreg a gyalogszéket és indult a kemence felé. Indultában még egyszer visszaneézett rá és így szólt:

— Kis jószág! Szép jószág! Ki faragott téged?

Mialatt teletömte a kemence gyomrát kukoricacsutkáival, dúdolgatott. Tudja Isten, milyen is a lélek, egyszerre csak előnti valami vigasztaló édesség és menten dudorászás patakzik ki a ba-

jusz alól. Különösen, ha arra gondolhat az ember, hogy cselekedett valami szépet. Az öreg az járta át belül, hogy íme, csak gyalogszéket faragott. Sámédli. Kora reggel hozzálatott, csupa forgács a konyha. Közben csak egyszer állt meg, délben, amikor levest főzött magának és herbatét az aszszonyának. Mert Lenika néni, az ő felesége, Lenika Pálné, született Bosnyák Regina betegen fekszik odabenn négy nap óta. Azt mondják, akik értenek az életrőf töréséhez, hogy létfontyadása van... Pedig szegényke szikár is, étvágyas is, görcs se gyötéri, ha köhög is hajnalról reggelig. De hát legmélyebb kútból is kiszárad egyszer a víz, a szív se tart örökké. Reginának faragta ezt a sámlit, majd csak magához tér az ereje, osztán elüldögél üldülésben még pár napot a kemence mellett. Késő október járja már, remeg a barázdabillegető farka is a csipős dértől, ha soká pihen egyhelyt, fűteni kell folyvást.

— Az Isten áldja meg ezt a Naszladyt — motyogta az öreg és még két marék kukoricacsutkát gyömöszölt a kemencébe. A csutkát a Naszlady küldte, tegnap kukoricafosztás volt náluk.

Füstölt kissé a lámpa. Cilindere bekormozódott. — Odament az öreg és lejjebb srófolta. Hajaj, villanyra nem telik. Csak petrolra. Az is drága.

— Mi jaz? — kapta fel a fejét és kitágult szemmel fordult a konyhaajtó felé.

Most haladt el a ház előtt a Szatler-gyerek, az újságárusék szeplős fia. A lapot kiabálta nyugtalan: „Meggyilkoltak négy tábornokot és e mellett kiáradt a Moldova! Szezenáció! Szezenáció! Tíz fillér! Vakoknak ingyen!”

— Ejnye, miféle világ, — beszélgetett az öreg — tábornokokat gyilkolnak, generálisokat.

Röpülőgépek járnak a levegőt, a Hausner uszter olyan gépet hozatott, amibe beleteszik a marhabort és egyszerre csak kész cipő jön ki. Rőttenő világ, nem is jó rá gondolni. Hallod, anyjuk?

A szoba felé figyelt. Választ nem hallott. Legyintett. Biztosan elaludt szegény Regina, igen gyengén pihent egész délután. Pedig ha alszik is, fel kell keltenie, egy kis meleg tejet csak iszik s e mellett a gyalogszéket is meg akarja láttatni vele.

— Anyjuk! Regina, te!

Csend.

Lehajolt az öreg a sámedliért, a bal hóna alá helyezte s nyúlt a lámpa után. És óvatosan indult befelé a szobába.

Hajlott, fehér hajszos, kopasz kis ember volt. Háta domborúján megfényesedett a vén kabát. Amíg tehetett, esztergályos volt, cégéres iparos. De most már évek óta a Rökkant Egylet nyugdíjából élnek, havi ötszázötven lejből.

A lámpa lángja meg-meglobbant s füstöt vert a cilindere belsejébe. Az öreg teste hosszú árnyékot vetett a kemencére, a padkánál megtörtött az árnyék, derékban. Vigyázkodva emelte a lépést a küszöb fölé, jaj, el ne botoljon, ez az egyetlen lámpa a házban. A szoba is melegecske volt s különös alakot öltöttek benne a bútörök, amikor a lámpa rájuk világított. A konyhafal melletti sarokban fehéredett az ágy. A tarkacihajú dunyha is fehér foltként ugrott elő. Letette az öreg a lámpát a szegény polturos-asztalra, magasabbra állította a lángot s hátrafordult az ágy felé.

Halotti csend volt. Lelket didereggett.

Regina, a szikár anyó, hanyatt feküdt. Kicsit lejjebb csúszott a dunyha, mint ahogy fektében rendszeren viselni szokta, majdnem a derekáig. Két csontsápadt, hegyesbütykű keze összekulcsolta a

Ezer utasával zátonyra futott egy szovjet gőzös

Tokióból jelentik: A 2490 tonnás „Imgirka” nevű szovjet gőzös ezer utassal és 36 főnyi legénységgel Hokaidótól északra zátonyra futott. Eddig csak 30 élő embert és 87 halottat sikerült

partraszállítani. A japán kormány segélyhajót küldött ki a helyszínre, de a mentési munkálato- kat a háborgó tenger erősen akadályozza.

A bolgár miniszterelnök a békeasztaltól várja az országa iránti megértést

Bulgária távol marad a viszálytól és bizik Olaszország kiegyenlítő szerepében. — Nem igaz a Moszkva és Szófia közötti légi összeköttetés híre

Rómából jelentik: A „Giornale D'Italia” szó-
fia munkatársa beszélgetést folytatott Kioszei-

vanoff bolgár miniszterelnökkel, aki kijelentette, hogy Olaszországnak az az ismételt kijelentése, mely szerint nem vesz részt a háborúban, a bolgár nép körében élénk helyesléssel találkozott. Bulgária álláspontja az állandó éber őrködés.

Kioszeivanoff kifejtette azt a nézetét is, hogy Bulgária a maga törekvését akkor is kielégítheti, ha távolmarad a viszálytól és nem akar nyereséget huzni szomszédja esetleges nehézségei-
ből. Bulgária sokkal kevésbé tudná megoldani az ország feladatait a csatamezőn, mint béke-
asztal mellett. Olyan nagyhatalom, mint Olasz-
ország a békepontoknál döntően hallatni fogja majd szavát, mely számotvet nemcsak saját érde-
keivel, hanem mindama népek érdekeivel, amelyek támogatták abban a törekvéseiben, hogy véget-
vessen a viszály terjedésének és amelyek iránt Olaszország mindig rokonszenvet tanúsított.

Moszkvából jelentik: Illetékes körökben cáfol-
ják azt a hírt, hogy Szófia és Moszkva között he-

A belgrádi román nagykövet ebédje a jugoszláv kormány két elnöke tiszteletére

Belgrádból jelentik: Victor Cadere belgrádi
román nagykövet szerdán este ebédet adott Cvet-
kovics miniszterelnök és Macek helyettes minisz-

amelyekről az újságok nem írnak.

Vannak makacs, elkeseredett, a legnagyobb szívóssággal folytatott háborúk, amelyekről egyetlen újság sem tesz említést: nem jelennek meg haditudósítások róluk és hőseik is a nagy nyilvánosságtól elvonultan élnek. Azokra a csatákra gondolunk, melyeket az emberiség folytat ősi ellenségei: a bacillusok ellen. Különösen ősz-
szel kell számolni a bacillusok erős támadásával. Az emberiséget az ősz megbetegedések, az influenza és egyéb hűléses betegségek ellen védő és e betegségeket legyőző páncea neve

ALGOCRATINE

Ischias és crúz, köszvény és neuralgiák okozta fáj-
dalmat, fejfájást, fogfájást, menstruációs és e-
gyéb fájdalokat ALGOCRATINE azonnal megszüntet
Gyógyszertárakban és drogériákban kapható.

tenként kétszeri repülőjárat indul, valamint azt, hogy a burgosi bolgár repülőteret a szovjet kezére adják.

terelnök tiszteletére. Rajtuk kívül jelen volt az estehéden a belgrádi olasz és francia követ, vala-
mint Vasváry magyar katonai attasé.

Plélánas Urak figyelmébe!

Három betlehemes játék

a nép számára

Irta: Magyar Bálint
és dr. Czumbel Lajos

Karácsonyi betlehemi-
járásra kiváltképpen
alkalmas. Ara legalább
10 darab rendelése ese-
tén darabonként 3 lei.
Tíz darabnál keveseb-
bet nem lehet rendelni.
— A portóköltség 5 lei.

Pénz előre küldendő.

mellén. Feje oldalt fordult, horgaska orra árnyé-
kot vetett a helyő arca, a balszeme egészen ki-
nyitva meredt a padlás felé. A jobb meg be volt
csukódva a szemhéjkapu húsaig. Leesett álla fölött
a nyitott száj, mint kicsiny üreg feketedett, egé-
szén különös volt, akár egy lyuk, amit az alsó-
archo vájtak. Hőfehér haja beleolvadt a nagy-
párnába, mert a nagypárna fehér volt. Feje mö-
gött fénylett a díófaág főtámlája, akár egybe
metszett, domboruló keret.

Regina anyó halott volt.

Az öreg, hóna alatt a sámedlivel mozdulat-
lan állt.

— Anyjukom! Regina te!

A halott öregasszony nyitott szeme, — úgy
látta az öreg — ráfordítja tekintetét egy pillá-
natra. De aztán megint felmered a gerendán a
szobaható felé.

— Nézd csak te, ébredj csak te! Kész a gya-
logszék! Reginám!

Elhallgatott s a csend, amely a szavaira zuho-
gott, iszonyatot keltett benne. Most már látta,
tudta, érezte megbalt a feleség. Vége. Az a nyitott
szem túl lát a gerendán, padlássötétben, a zsinde-
lytetőn, az már a túlvilágba néz.

Remegni kezdett, kivette a hóna alól a gya-
logszékét és odaszoritotta a melléhez. Hol ezt az
új kis búrtort nézte, hol a halottat. A szája meg-
cserepedett, a hátán hidegség kergetőzött. Egy-
szer-egyszer megrogyott a térde s előre is kellett
lépnie.

— Anyjukom te, Reginám. Hát elmentél?
Itthagytál? Édes jó testvérem, feleség, feleség...

Ahogy elhalgatott, már kísértetiesebb lett a
csend. Öreg szívére és öreg homlokára a legkese-
rűbb fájdalom verejtéke szakadt, nézte a mozdul-
atlan asszonyt és hosszú percekig át tartott,

amíg félelme elmúlt. Akkor aztán odalépett az
ágyhoz és megsimította a két összekulesolt kezét.
A balkéz ujjai kioldódtak és lecsuszott a balkéz a
dunyha széléig. Most már könnyebben volt az öreg,
most már sírt. Ahogy odahajolt az anyó homloka
fölé, hogy megcsókolja, egy könnye a viaszszárga
orra hullott. Mint eleven élet csordult le az orr-
falán és csillogott a sávja. Ekkor már gondolko-
dott az öreg. A rokk zsebéből kihuzta a zseb-
kendőt és letörölte a könnyet az anyó orráról. És
csendesesen sírt.

— Nem is látod a gyalogszékedet, anyjukom.
Pedig neked ácsoltam ám, neked. Hogy veszed
most hasznát?

A gyalogszékére nézett. A szék besüppedt a
dunyhába, ahová tette. Felemelte lassan és elhe-
lyezte a halott test felett, derékánál. Regina anyó
sevány dereka elfért a két-két láb között. Aztán
kinyújtotta a halott asszony két kezét, úgy hogy
a kézfejek a sámedli lapján fekiúdhessenek. Leg-
alább hát holtában lássa kissé hasznát. Hadd pi-
henjen a két, sokat sulykolt kéz a gyalogszék
ülőjén. Így ni, Reginám. Elhótt, egy életem. Sze-
gény, öreg párom.

— Feküdj csak, mingyárt gyűvök.

Az asztalhoz ment, felvette a lámpát és óva-
toskodott a konyhába vissza. Jól leszófolta a belet.
Ujabb kukoricacsutakot dobott a kemencébe és
indult az udvarra. Beszót az udvari lakóhoz, az
útkaparóékhoz. Rokonok.

Setét volt az udvar. És setétek voltak az
útkaparóék ablakai is.

— Jaj nekem, már lefeküdtek.

Most ért vissza az újságos gyerek, a Szatler
Náci. Most is kiabált. Az öreg szinte futott a
kapuhoz.

— Édes fiam, Nácikám! Ná-áci!
Az újságos odaért elébe.
— Tíz fillér! Parancsoljon Lenika úr!
— Nem újság kell, fiam, hanem, hallod-e,
meghalt szegény Reginám.

— Ja úgy. Ejnye.
— Mondok, úgys hazafelé mész, szólnál be a
sógornémnak, hogy gyűjjön át.
— A Berkes nénihez?
— Óhozzá.

— Jó, megtehetem. Bár azt hittem, vesz egy
lapot.

— Az én szegény hóttamról úgy se áll benne
semmi.

— Héhhéhhé, Lenika ur. Már megbocsásson,
kérem... Nevetek, hihihihí.

Szatler, a nyurga, elugrott. A Kőbös-ház elől
kiabált vissza:

— Miért nem? Mert az nem egy szenzáció.
Öreg volt, elholt. De azért beszólok a Berkesékhez.

Az öregnek a feje lecsuklott mellre. Megint
fájni kezdett belőle a lélek. És indult befelé.

— Hát iszen szegény Reginám. Nem szenzá-
ció. Ha pénzem lenne, betetelnék a lapba, úgy
ahogy az urak szokták. De hát...

A konyhában sötét volt minden. Kicsit nyitva
maradt az ajtó, befújhatott az kősa késő őszi szél
és elfujta a cillinder alján. Az öreg gyújtót kapart
elő, égette kicsit a kezét a még forró lámpaüveg,
de sikerült az újragyújtás. Körülnézett, ejnye
hova tette? A gyalogszékét kereste.

— Jaj, eszem, szegény eszem. Persze Odabe
van. Az anyjukom használja. No, egészen hiába
azért nem faragtam.

Leült a kemencepadkára és bámulta a konyha
földjét.

Rettenetes csend volt.

Szigorú rendszabályokhoz kötik a kozmetikai mesterség gyakorlását

Vizsgára állítják az összes kozmetikusokat. — Mit nem szabad tenniük a jövőben a kozmetikusoknak?

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap keddi számában megjelent a kozmetikai gyakorlat folytatását rendező törvény-szabályzat, amely a hivatás gyakorlását számos kötelezettséghez és megszorításhoz fűzi. Az első szakasz hangsúlyozza, hogy a beteg bőr gondozása orvosi jellegű feladat, amelyet csak orvosdoktorok gyakorolhatnak. Az egészséges bőr egészségügyi és szépségügyi gondozását nem-orvosok, azaz kozmetikusok is végezhetik, de csak az új szabályzat keretei között. A kozmetikusok tevékenységét hivatalos egészségügyi szervek ellenőrzik és felügyelik. Az új szabályzat rendelkezései kiterjednek mindazon szalonokra, stb., amelyek „szépségszalonként”, vagy más hasonló elnevezés alatt a bőr egészségügyi és szépségügyi gondozását végzik, főleg pedig az arc szépségügyi gondozásával foglalkoznak. Mindezen üzemeket a jövőben kozmetikai műhelynek fogják nevezni, amelyek csak az egészségügyi minisztérium által kiadott engedély alapján nyithatók meg és tarthatók üzemben.

A kozmetikai vizsga

A kozmetikus címet az egészségügyi minisztérium adja meg vizsga alapján, a minisztérium által delegált bizottság előtt, amelynek tagjai a következők: egy klinikai professzor, vagy szakorvos-magántanár, a minisztérium valamelyik egészségügyi főorvosa, a főváros főorvosa, a szociál-higiéniai osztály igazgatója és egy orvos szakértő. A szociál-higiéniai osztály valamelyik tisztviselője tölti be a bizottság titkári funkcióját.

Vizsgára a következő feltételek mellett jelentkezhetnek valaki: 1. ha román állampolgár; 2. nagykorú; 3. legalább négy elemi végzet; 4. férfiak, ha katonai szolgálatot teljesítettek; 5. megbélyegző természetű bírói ítéletet nem hoztak ellenük; 6. nem szenved ragályos betegségben, vagy más bajban, ami a hivatás gyakorlására alkalmatlanná teszi; 7. erkölcsi bizonyítványt nyújt be; 8. ismeri a román nyelvet szóban és írásban.

A vizsga a következő tárgyakból áll: 1. Valamely, az általános műveltséghez tartozó dolgozat román nyelven. 2. Előzetesen megírt memorandum alapján a jelölt ismereti a kozmetika terén kifejett gyakorlati és elméleti tevékenységét. 3. Általános egészségügyi vizsga (általános profilaxia, desinfiálás, fertőző betegségek, a műhely egészségügye) és személyi egészségügy (különösképpen a bőr és tartozékai, a haj és a körömök egészségügye). 4. Két gyakorlati vizsga: kémiai anyagok, valamint a kozmetikumok használati szabályainak felismerése és arcmasszázs.

Mit kell tudni a jelölteknek?

Az általános műveltségi vizsga témáját sorozás után kapják a jelöltek. A dolgozati idő egy óra. A memorandum ismertetése tíz percet tart. A gyakorlati vizsgánál a jelöltek fel kell ismerniük és el kell készíteniük néhány szokványos kozmetikai anyagot és tanúságot kell tenniük ügyességükről és gyakorlati ismereteikről. Kozmetikus vizsgát évenként egyszer tartanak. A vizsga terminusát 60 nappal előzőleg közlik, a kérését 30 napon belül kell benyújtani. Ezután megvizsgálják az okmányokat és a vizsga előtt 15 nappal kifüggesztik a vizsgára engedett jelöltek névsorát. A kéressel együtt kétezer lei vizsgadíjat is le kell tenni. A jelölteket 1—10-es jegyekkel osztályozzák. A jelölt, aki valamelyik tárgyból 5-ösnél kisebb osztályzatot kapna, megbukottának tekintik.

Az általános egészségügyi vizsgával kapcsolatosan a következő ismeretekkel kell a jelöltek rendelkezniük: elemi ismeretek a bakteriológiáról, a fertőző betegségekről, a profilaxiáról, az aszepsisről, antisepsisről és a desinfiálásról. A kozmetikai műhely tisztaságának fentartása, világitása, melegítése, szellőztetése. A bőr szerkezete és funkciója, a bőr és az emberi szervezetek közötti kapcsolat.

A személyi egészségügy terén: a test tisztasága, a haj és a körömök higiénája, a ragályos hajbetegségek megelőzése, az egészséges bőr higiénikus gondozásának eszközei: víz és szappan, a hideg és meleg víz jelentősége, általános és helyi fürdők, gyógyszerszappanok. A puder: összetétele, szerepe, előnye, hátránya, elkészítése, a nem higiénikus puderek mérgező anyagai. A krém: hatása a bőrre, a teintre, a krémek osztályozása, előnye, hátránya. A toalettvizek: a festés és annak letörlése, szempillák, szemöldökök. Az arc anatómiája, az arcmasszázs előnyei és hátrá-

nyai. Üzemi balesetek: fizikai és kémiai elégések megelőzése.

A kozmetikusok kiképzése és tökéletesítése érdekében a miniszter a bőrgyógyászati klinikák és osztályok mellett hathónapos tanfolyamot rendez.

Mi mindent nem szabad

A szabályzat 15—28. szakasza a kozmetikusokkal szembeni megszorításokat és szankciókat tartalmaz. Ezek az intézkedések meglehetősen körülhatárolják a kozmetikusok tevékenységét. Ezerint nem szabad a kozmetikusoknak valamely bőrbetegségben szenvedők gondozását vállalni, akiknek a bőrén levő elváltozások valamely bőrbetegség fennforgására mutathatók. Teljesen tilos a kozmetikusoknak a bőrszín elváltozásait, továbbá bármely bőrkidudorodást, daganatot, szepit, vagy szemölcsöt, anyajegyet kezelni. Hasonlóképpen tilos a kozmetikusoknak a pattanások, értágulások, az izzasztó és fagygyümölgymegbetegedések kezelése, helyi, vagy általános érzéstelenítés alkalmazása. Tilos a kozmetikusoknak diatermiai, pantostata, radiolo-

giai készülékek, kvarclámpák, vagy más elektro-lízis és egyéb orvosi elektroterápia alkalmazására szolgáló készülékek használata. Ilyen készülékek a kozmetikai műhelyben, vagy azzal kapcsolatos helyiségekben nem tarthatók, ellenkező esetben ötvenertől ötvenezer leig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetén egy hónap—egy évi fogházzal büntetendők. Tilos a kozmetikusoknak maró vagy roncsoló orvosságok használata, hámlasztószerek használata, továbbá olyan orvosságok használata, amelyek erőteljes reakciót váltanak ki a bőrön és amelyeknek elkészítéséhez orvosi recept szükséges.

Kozmetikai anyagoknak a kozmetikai műhelyekben való eladása csak az illatszerkereskedelem gyakorlására vonatkozó engedély alapján történhet. Kozmetikai műhelyek „intézet”, „akadémia” és más hasonló megjelöléseket nem használhatnak. A kozmetikai műhely táblája 30—40 centiméternél nagyobb nem lehet és a következő szöveget kell hogy tartalmazza: név és keresztnév, továbbá megjelölés: engedélyezett kozmetikus. A keresztnév egymagában, vagy pedig szimbólikus elnevezés vagy álnév használata tilos. Valamely orvos kozmetikai műhelyében csak olyan személyt alkalmazhat, aki a kozmetikai vizsgát letette. Fodrászok műhelyükben semmilyen műveletet nem végezhetnek, amely a bőrrel kapcsolatos. Kozmetikai műhelyek nem működhetnek fodrászműhelyekben.

Az összes, jelenleg dolgozó kozmetikusok, bármely bel- vagy külföldi iskolából nyerték volna bizonyítványukat és a hivatás gyakorlására szóló engedélyüket, kötelesek 30 napon belül, tehát 1940 január 12-ig a fentebb jelzett iratokat beszerezni és vizsgára jelentkezni. A vizsga egyaránt kötelező azokra, akiknek működési engedélyük volt, vagy feltételes engedéllyel bírtak, vagy pedig nem volt engedélyük.

Száz orosz harcikosci a finnek eddigi zsákmányai között

Orosz támadások, amiknek legtöbbjét a finnek visszaverték. — Finn légitámadás a Leningrád-Murmanszk közötti vasutvonal mellett

Helsinkiből jelentik: A szerda esti hadijelentés szerint *Tolvajeri* környékén heves harcok folytak. A finnek az oroszokkal eddig folyt harcokban, száz középnéhségű harcikosci, négy tábori ágyú, nagyszámu önműködő fegyvert zsákmányoltak. Az oroszok a Taipale tó partján súlyos veszteséget szenvedtek. A finnek a legtöbb orosz támadást visszaverték. A Ladoga-tó mellett szétugrasztották az ellenséges osztagokat. Saun-

niemi környékén a Finn partvédő útegek a partra szállt szovjet csapatokat arra kényszerítették, hogy ismét hajóra szálljanak.

Helsinkiből jelentik: A finn légierő támadta a Leningrád—Murmanszki vasutvonalat, majd bombákkal szétszórta két szovjet különítményt.

A helsinkii brit alkonzul lemondott és engedélyt kért a finn kormánytól, hogy idegenlégiót szervezhessen.

A finn csapatok Karélia délkeleti részén átlépték az orosz határt

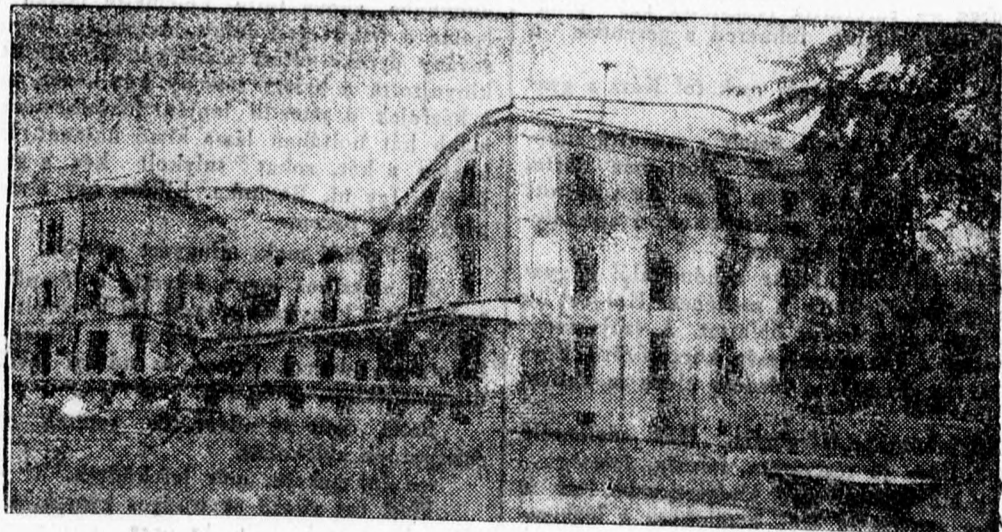
Helsinkiből való hírek szerint az oroszok rendetlen futással menekülnek. A finnek 100 repülőgépet rendeltek leggyorsabb leszállításra Angliából

Helsinkiből jelentik: Megnemerősített híradások szerint a finn csapatok Karélia délkeleti részén visszazsorították az ellenséget és átlépték az orosz határt. A finnek a határ átlépése után folytatják előnyomulásukat a Leningrád—Murmanszki vasutvonal irányában.

Helsinkiből jelentik: Rádiójelentések szerint a finnek az arcvonal több pontján visszaverték az

orosz támadásokat s ellentámadásba mentek át. Az oroszok rendetlen futással menekülnek.

Londonból jelentik: A finnek 100 vadászrepülőgépet rendeltek a lehető leggyorsabb leszállításra Angliában. A Spitfire rendszerű repülőgépek, amelyekből a finnek rendeltek, a világ leggyorsabb és legnagyobb harcászati erejű üldöző gépei közé tartoznak.

Rommá lőtt ház a finn—orosz határon

Sáíárkodás a földdel

A magyar felsőház keddi ülésén megkezdte a földbirtokpolitikai javaslat tárgyalását. A vita első szónoka Serédy Jusztinián hercegprímás volt. Hangoztatta, hogy a törvényjavaslat elbírálása szakemberek ítéletére tartozik. A telepítési törvényjavaslat felsőházi tárgyalása során a magyar püspöki kar nevében is már kijelentette, hogy a közel ezer év óta az egyház gondozására bízott mezőgazdasági birtokokkal kapcsolatban nagy érzelmi és anyagi áldozatok árán is mindig hajlandó az egyház Magyarországra és a magyar nemzet igaz érdekeit szolgálni a lehetőség határain belül mozgó ésszerű szociális és gazdasági reformhoz hozzájárulni. Eppen úgy most is a kishasonbérletek alapításáról szóló törvényjavaslatlal kapcsolatban a püspöki kar már két ízben is írásban hasonló készséget jelentette be a magyar miniszterelnöknek.

Serédy hercegprímás bejelentése sok alaptalan vádaskodásnak vágja útját. A világháború előtti szocialista és kommunista izgatás holtkézi birtoknak nevezte az egyház kezén levő birtokokat. Olyan birtoknak, amelynek a nép, a tömeg, semmi hasznát sem veszi. Egyszóval hibáztatta az egyházi birtokot, hogy nem teljesíti kötelességét a társadalommal szemben. Azt természetesen bölesen elhallgatták, hogy ez a birtok az iskolák, a jótékony intézetek, kulturális intézmények egész légióját tartotta és tartja fenn és ugyancsak hallgattak bizonyos faji összetartás címén a „holtkézi” nagytökeiről és más kezekben lévő nagybirtokokról.

Serédy hercegprímás bejelentésében „ezer év óta az egyház gondozására bízott mezőgazdasági birtoknak” nevezte az egyház birtokait. Igazi keresztény gondolat. Az egyház csak sáíárkodik, a jó cél érdekében gazdálkodik a birtokokkal, de nem ragaszkodik görcsösen a tulajdonjoghoz, amikor magasabbrendű érdekek más rendet követelnek.

Az egyház úgy tekintette mindig ezeket, hogy gondozására voltak bízva. Kevesen gondolnak arra, hogy a magyar nép államéletének a kezdetén az egyházak és a szerzetesrendek valóságos honfoglalást végeztek a földművelés terén. Azokban az időkben a nagybirtok inkább feladatot, nehéz kötelességet jelentett, mint előnyt. S később is, az egyház megőrizte és átadta mindig a nemzedékek során át a rábízott javakat. Nemzedékek és a nemzedékek élvezték az egyházi birtokok által fenntartott intézmények áldásait.

Az egyház ma is hű évszázados magatartásához. Ha az idő úgy követeli, a rábízott javakat okosan és józan mértékletással átengedi a helyes népi politika céljaira. Jól tudja az egyház, hogy nem veszi el ezeket. Mert azok, akik benne részesülnek, az ő fiai és nemes gesztusáért csak hálának lehetnek iránta. Az ő fiai kapiják, tehát így is az övé marad a szó legszebb, legnemesebb értelmében.

(P. I.)

LÓTH TIHAMÉR:

ÖSSZEJÜJTÖTT MŰVEI

22 KÖTETBEN

Dús aranvozásu,

esészvásznonkötésben ára 4400 L.

A nemrég elhunyt kiváló szónok és ragyogótollú író 25 esztendő munkásságának minden irodalmi értéke együtt van e sorozatban.

A hatalmas mű megrendelhető havi részletfizetésre is. Készpénz fizetés esetén nagy százalék kedvezmény. Szent István Társulat kiadása. Beszerezhető kiadóhivatalunk utján

Reynaud francia pénzügyminiszter a gazdasági és pénzügyi háború kilátásairól szólott

Németország a maga népi egységével akarja megnyerni a háborút a demokrata országok sok aranya ellen. — A miniszter a németekéhez hasonló anyagi és erkölcsi erőfeszítésre buzdította honfitársait

Párizsból jelentik: A képviselőház szerdai ülésén a költségvetés általános tárgyalása előtt Reynaud pénzügyminiszter beszámolt a pénzügyi és gazdasági téren elért eredményekről, amelyeket a tőzsdei árfolyamok emelkedése jelez. Reynaud ezután hangoztatta, hogy a németek minden eszközt igénybe vesznek az ellenük megindított gazdasági és pénzügyi háború megnyerésére, Németország. — ugymond — azt reméli, hogy a demokráciák, jóllehet gazdagok és sok aranyuk van, mégis elbuknak, mert nem lesznek képesek olyan áldozatok elvételére, mint amilyeneket a német nép magára vállalt. Hitler a Franciaországban fölmérülő elégedetlenségre és zavarra számít.

— Két lehetőség áll előttünk, — mondotta. — Az első az, hogy nem hátrúnk a népre súlyos adókat és nem követelünk tőle mélyreható áldozatokat. Ez, ami a háború elvesztésébe sodorna bennünket. A másik lehetőség az ország minden anyagi és erkölcsi erejének a megfeszítése.

A miniszter véleménye szerint az ország erkölcsi erejét azzal lehet megkészszerézni, ha kimutatják az ország népének, hogy a vállalt áldozatok gyümölcse a győzelem lesz.

— Minél jobban megfeszíti izmait az elenség az erőfeszítésekben, — mondotta Reynaud, — annál jobban megfeszítjük mi is.

A továbbiakban a miniszter még rámu-

tatótt arra, hogy a kormány politikája az árak emelkedése és a pénz hígítása ellen irányul. A háború megindulása óta visszazármazott részvénytőke és devizaértékek körülbelül 24 milliárd frankra tehető. Ezenkívül Franciaországban mintegy 10 milliárd értékű külföldi aranyat és devizát helyeztek letétbe. Arra kell törekedni, — mondotta végül, — hogy minél kevesebbet hozzanak be az országba és minél többet szállítsanak ki.

Francia haditudósító elismerése a német hadifoglyok és katonák iránt

Brüsszelből jelentik: A Petit Journal haditudósítója beszélgetést folytatott a hadifogly német katonákkal. A tudósító a franciákkal szemben álló csapatokról így ír:

— Ezek a csapatok gyakran 20—25 éves fiatalemberekből állnak. Nagyon jó megjelenésűek, csodálat tölti el őket vezérük, Hitler iránt és bíznak győzelmében. Vitézül harcolnak.

A tudósító ezután összehasonlítja a francia katonákat a német katonákkal, majd megállapítja, hogy a német csapatokat, amellet, hogy a parancsot pontosan teljesítik, az engedelmesség szívós akarása hatja át és ezáltal erős ellenfélnek számítanak.

— Kétségtelenül kitűnő katonák a németek, — mondja szószerint a tudósító.

Négyszáznyolcvanezer tonna árút foglalt le az angol haditengerészet az eddigi gazdasági háború tartama alatt

Az angol kormány engedményeket tett a semleges államoknak a Németországból való árukivitelre

Londonból jelentik: A december 9-én végződött héten az angol dugáru-ellenőrzés 7000 tonna Németországnak szánt kereskedelmi árut foglalt le. A december 9-én végződött héten az ellenőrző bizottság 169 teherhajót vizsgált meg. Az eddig lefoglalt árucikkek mennyisége 483 ezer 500 tonna.

A német kiviteli cikkek lefoglalásával kapcsolatban az angol kormány engedményeket tett a semleges államoknak. Eszerint azokat az árucikkeket, amelyek november 27 előtt mentek át semleges tulajdonba mentesíteni kell az intézkedés végrehajtása alól. Az Egyesült Államok, Japán, Belgium, Hollandia és más államok már engedményeket követeltek sebészeti műszerek és gyógyszeres és más hasonló cikkek esetében, amelyeket másutt nehéz beszerezni. Kilátás van arra, hogy ezeket a követeléseket legalább is egy időre figyelembe vesszük. Az is lehetséges, hogy az angol kormány egyes esetekben megengedi német nyersanyagok kivitelét olyan gyárak számára, amelyek a szövetséges hatalmaknak gyártanak hadianyagokat, ha a szövetségesek úgy vélekednek, hogy ez némi segítséget nyújt katonai előkészületeikben.

Rómából jelentik: A „Stampa” közli a „Times” cikkét, amely megírja, hogy miért utazott

a római angol nagykövet Máltába. A lap szerint a nagykövet a máltai flottatámaszpont parancsnokával beszél meg, hogyan vihetnék keresztül a tengeri ellenőrzés mérséklését a nem hadviselő államokkal szemben.

— Bármennyire különösnek is látszik, — alapítja meg az angol lap, — hogy egy nagykövet tárgyalja meg ezt a kérdést a flottabázis parancsnokával, mégis így történt, miután az eddigi módszerek bizonyos nyugtalanságot keltettek Olaszországban.

Világsiker

L. BURGER:

Bölcsőre hulló fények és árnyak

Egy bábaasszony naplója.

Háromnyomatu művészi fedőlap. 340 oldal. Ara 90 lei.

Németül eddig 108 kiadás jelent meg.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

FLÓFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
 Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: A hőmérséklet nem változik, sokfelé köd, egyes helyeken kisebb havazások; a hegyeken még csak keveset javulnak a sportlehetőségek.

MIHÁLY NAGYVAJDA TAGJA LETT AZ I. KÁROLY RENDNEK. Bucarestből jelenti a rádió hírszolgálat: **Öfelsége II. Károly király határozatot írt alá, amelyben Mihály nagyvajdát fölveszi az I. Károly rendbe. A királyi határozat a csütörtöki Hivatalos Lapban jelent meg.**

ÜNNEPÉLYES KÜLSŐSÉGEK KÖZÖTT IKFATTÁK BE HIVATALÁBA A NAGYVÁRADI TÖRVÉNYSZÉK FŐELNÖKÉT. Nagyvárad. Saját tud. Ma pénteken délben a nagyvárad-i törvényszék teljes ülésén iktatják be magas tisztisége dr. Boles Augustin törvényszéki főelnököt a II-ik szekció volt elnökét. Boles Augustin dr. biharmegyei születésű s jogi tanulmányait is a nagyvárad-i jogakadémián végezte. Előbb tanácsjegyző majd járáshíró, törvényszéki híró lett, majd ez évben nevezték ki a törvényszék második szekciójának elnökévé. Törvényszéki főelnök kinevezése két héttel ezelőtt érkezett meg az igazságügyminisztertől.

Letette az esküt a Nemzeti-Diakarcvonal új parancsnoka. Bucarestből jelenti: Jonescu Sinesiu dr. professor, a Nemzeti Diakarcvonal új parancsnoka szerdán délelőtt tette le az esküt Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter jelenlétében.

A II-ik HADTEST PARANCSNOKSÁGÁNAK RENDELTE AZ ÜZEMEK, GYÁRAK ÉS RAKTÁRAK BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEIRŐL. Bucarestből jelenti a rádió hírszolgálat: A második hadtest parancsnoksága rendeletet adott ki, amelyben felszólítja azokat a gyárakat, üzemeket, intézményeket és raktárakat, amelyek felelősen gyulák, vagy robbanó anyagokat gyártanak vagy raktároznak, hogy gondoskodjanak a gyártelepek, gyárépületek és raktárak őrzetéről s tegyenek intézkedéseket abban az irányban, hogy üzemekben szahotázás ne történhessen. Abban az esetben, ha a gyárak vezetősége nem teszi meg az óvintézkedéseket, minden felelősség az illető intézmény vezetőségére hárul.

ÖTVENSZÁZALEKOS VASUTI KEDVEZMÉNYT IGÉNYELHETNEK AZ EGYETEMI HALLGATÓK. Kolozsvárról jelenti: A kolozsvári diákság vezetői lépéseket tettek az irányban, hogy a vasutigazgatóság engedélyezze az egyetemi diákság számára az állandó 50 százalékos vasuti kedvezményt. Eddig évente három ízben engedélyezték a diákoknak a féláron való utazást. Ez ügyben a kolozsvári diákság vezetői összeköttetésbe lépnek a többi egyetemi városok diákvezetőivel is, hogy közösen járjanak el a CFR vezérigazgatóságánál.

Felhívás a szövetségekhez a hadfelszerelési bonok ügyében. Bucarestből jelenti a rádió hírszolgálat: A szövetségek szövetsége felhívást intézett az ország valamennyi szövetségetéhez, amelyben a szövetségeknek nemzeti kötelességévé teszi, hogy fölkarolják a hadfelszerelési bonok aláírásának ügyét. A szövetség egyébként maga is nagyösszegű hadfelszerelési bont jegyzett.

Kóstolja meg a kitűnő ízű mindig friss
„BOMBIR“
 csokoládé-bonbont
 Nagyvárad, Aurel Lazar utca 4.

Temetés, Pop Avram nyug. PTT. főfelügyelő 63 éves korában Prezan-utca 1. számú lakasan váratlanul elhunyt. Temetése szombaton, 16-án délután 2 órakor lesz a görög katolikus szemináriumi templomból Nagyváradon. (Erdélyi „Concordia“.)

Az üzletek december 24. és 31. napjain nyitva tarthatnak. Bucarestből jelenti: A vasárnapi munkaszünet módosításáról szóló törvény értelmében az üzletek vasárnapon és a törvényes ünnepeken is nyitva tarthatnak akkor, ha ezek az új év előtti napra esnek, vagy pedig, ha a karácsonyi ünnepek hétfőn kezdődnek. Az idén így esnek a vasárnapok, ennélfogva a kereskedők úgy december 24-én, mint december 31-én egész napon át tetszésük szerint nyitva tarthatnak. Karácsony harmadik napján, december 27-én az üzletek zárva lesznek. Az idén december 24. napja számít aranyvasárnapnak és így december 17. napja, mint aranyvasárnap egyáltalában nem jöhet tekintetbe, vagyis most vasárnap az üzletek zárva lesznek.

SULYOK ISTVÁN REFORMÁTUS PÜSPÖKNÉL TISZTELGETT A MAGYAR NÉPKÖZSÉG VEZETŐSÉGE. A Királyhágómelléki Ref. Egyházkerület ősz püspöke, Sulyok István most tölti be 80-ik életévét. A ritka szép évfordulót a püspök friss egészségben és teljes jó erőben érte meg. A Magyar Népközösség biharmegyei és nagyvárad-i vezetősége is megemlékezett a reformátusok püspökének születésnapjáról és a Népközösség nevében Markovits Kálmán megyei elnök és Árvay Árpád főtitkár jelent meg Sulyok István előtt tisztelő látogatáson. A biharmegyei magyarság vezetői a megye és város egész magyar társadalma nevében kifejezésre juttatták azt a mély tiszteletet és meghecsülést, amely Sulyok István személyét valláskülönbség nélkül minden magyar ember részéről körülveszi és 80 éves születésnapja alkalmából tolmácsolták a biharmegyei magyarság őszinte szeretnekívánatait. Sulyok István meghatottan fogadta a megye és város magyarságának a Népközösség vezetői által tolmácsolt üdvözlését és bensőséges melegséggel mondott köszönetet a jó kívánásokért.

VÁROSOKAT ALAPITANAK A JAPAN CSÁSZÁRSÁG ALAPÍTÁSÁNAK 2000-IK ÉVFORDULÓJÁN. Tokióból jelenti: A japán császárság megalapításának 2000-ik évfordulója alkalmából a tokiói kormány elhatározta, hogy egy új várost alapít Mandzsukuo-han és Északkinában.

A KÖNYV- ÉS PAPÍRSZAKMA ALKALMAZOTTAINAK FIZETÉSEMELÉSI MOZGALMA. Nagyvárad. Saját tud. Beszámoltunk arról, hogy az általános fizetésemelési mozgalom során a könyv- és papírszakma alkalmazottai is fizetés, illetve munkabéremelést kértek. A mozgalom az eddigiek szerint eredményes lesz s már megkezdődtek az ezertetítő tárgyalások a munkaadók és alkalmazottak megbízottai között.

Meghalt idősebb Douglas Fairbanks, a világhírű filmszínész. Newyorkból jelenti: A hollywoodi filmgyárak épületeire gyászlobogót tűztek ki tegnap délben, amikor híru vették, hogy a kaliforniai Santa Monicában hirtelen elhunyt idősebbik Douglas Fairbanks, a világhírű filmszínész, aki az utóbbi években mind ritkábban szerepelt. Minden film, amelyben Douglas Fairbanks vezetőserepet játszott, biztos sikert jelentett és a közönség nem is tudta megérteni, hogy Fairbankssal az utóbbi évek folyamán mi történt. Most erre is választ ad a rövid távirati híradás, amely arról számol be, hogy id. Douglas Fairbanks hosszú idő óta szívhajban szenvedett és tegnapelőtt szívrohamot kapott, orvosai azonban ezt nem tartották súlyosnak. Tegnap délben a szívroham megismétlődött és végzett a kitűnő filmszínésszel, akinek személyéhez eok, hatalmas, világszerte tetszést aratótt film sikere fűződik.

Karácsony előtti záróra. Bucarestből jelenti: Mint ismeretes, karácsony első napja hétfőre esik, vagyis az eddigi gyakorlat szerint az üzletek hétfőn, kedden és szerdán zárva lennének, amelyhez — a vasárnapi munkaszüneti törvény alapján — a vasárnapi zárás is járulna. Ez a kérdés élénk megbeszélés tárgyát képezi az érdekelte kereskedők között, amelyekkel kapcsolatban különböző akciók előkészítése van folyamatban. A kereskedők egyik csoportja azt szeretné, ha a kereskedők vasárnap nyithatnának és ehelyett a harmadik ünnepnap szerda lenne. A kereskedők második csoportja, valamint a kereskedelmi alkalmazottak nagy többsége, azt szeretné, ha az üzletek a karácsony előtti vasárnapon zárva maradnának és szerdán nyitnának. A kérdésben — értesülésünk szerint — néhány nap múlva dönt a munkaügyi miniszter.

Zürichi zárlat. Párizs 9.95, London 17.56, Newyork 446, Brüsszel 73.62 Milánó 22.50, Amsterdam 236.70, Berlin 178.62, Szófia 530 áruban, Belgrád 10, Bucaresti 330 áruban.

SCHUTZ ANI AL DOGMATIKA

A katolikus hitigazságok rendszere. Új, bővített kiadás, két kötetben. Fűzve 900 Lei és portó.

DECEMBER 22. AZ UTOLSÓ JELENTKEZÉSI HATÁRNAP AZOKNAK, AKIKNEK RENDEZETLEN A KATONAI HELYZETÜK. Bucarestből jelenti a rádió hírszolgálat: **A nagyvezérkar 15. számú rendeletében utoljára szólítja föl azokat, akiknek az előbbi rendelkezések értelmében rendezetlen a katonai helyzete, hogy legkésőbb december 22-ig jelentkezzenek az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnál.**

A VÁRADVELENCEI KATOLIKUS NŐSZÖVETSEG KARÁCSONYI KIÁLLITÁSA. A váradvelencei Római Katolikus Nőszövetség a váradvelencei „Katolikus Házban“ (Calea Victoriei No. 59-a) december 16—19 napokban jótékonycélu Karácsonyi Kiállítást rendez, amelynek jóvedelmét a szegény iskolás gyermekek felségelyezésére fordítják. A kiállítás ünnepélyes megnyitása december 16-án, szombaton délután 7 órakor lesz. A kiállítást minden nap délelőtt 10 órától este 10 óráig tartják nyitva. A rendezőség kéri a közönséget, hogy külön meghívást senki se várjon, hanem minél nagyobb számban jöjjenek el a kiállításra, hogy ezáltal elősegítsék a szegény gyermekek karácsonyi felségelyezésének ügyét.

— CSAK A MAGYAR HATÁRIG KÖZLEKEDNEK AZ EXPRESSZ-VONATOK. Bucarestből jelenti: Az államvasutak vezérigazgatósága a nemzetközi eseményekre való tekintettel úgy döntött, hogy az új téli menetrend, amely december 18-án lép életbe úgy intézkedik, hogy az expressz é. az Orient expresszvonatok csak a magyar határig közlekednek. A bucaresti és Brassó között a gyorsvonatok csak bizonyos napokon járnak.

* **A Migrén többé nem leküzdhetetlen, 10 percen belül megszűnteti az Algocratine.**

Farkasok garázdálkoznak a Duna mocsaras vidékein. Brailából jelenti: A Duna mocsaras vidékein sok farkascorda tünt fel. A farkasok fényes nappal megtámadják a nyájakat és nagy pusztítást visznek véghez. Ebben az évben különösen sok a farkas, mivel a nyáron a mocsarak kevésbé állottak víz alatt és így a farkasok alaposan elszaporodtak. Megtették az intézkedéseket a vadállatok kiirtására.

Csikszeredai Szent Vince

sebészeti és belgyógyászati kórház
 Sebész-főorvos: **DR SIMKÓ GYÖRGY**
 Röntgen, Rövidhullámkezelés
 Pneumothorax, Elektrotherápia
 Különszoba 120 Lei, Közösszoba 90 Lei
 Telefon 155.

IPAROS-HIREK

A nagyvárad-i vas, fém és építőipari cég elnöksége felhívja a tagok figyelmét, hogy az elaggott iparosok felségelyezésére indított gyűjtései akciónkat támogatása, módot adva ezáltal arra, hogy ezen elaggott iparosok részére téli ruhásmüt és egyéb ruházati cikkeket szerezhessünk be. A szeretet ünnepén éreznük kell elaggott iparostársainknak, hogy érző szívvel viseltetünk irántuk és a családi tűzhely melegének hiányát ily módon igyekszünk pótolni. Senki ne vonja meg tőlük támogatását. Fogadja azivesen a gyűjtőívvel megjelenő megbízottunkat.

A nagyvárad-i vas és fémipari cég felhívja mindazok figyelmét, akik a munkakamara helyiségében hallgatják a gázkurzusokat, hogy a kis könyvecskéiket okvetlen vegyék át a Str. Alexandri 13. szám alatti irodában. Egyben a f. hó 15-iki előadáson mindenki vegyen részt, mert a hatóságok részéről e megjelenést szigoruan ellenőrzik.

A nagyvárad-i mozgóképszínházak mősora:

CORSO: IGY SZÉP AZ ÉLET.
 DORIAN: BOTRANY A TURFON.
 APOLLÓ: KÜZDELEM A HALÁL ELLEN.

Karácsonyra ismét **„Boulevard”** cukorkaüzletben vásárolunk, mert **nagy választék** mellett **olcsón** frisset és a **legjobbat** kapjuk
Tulajdonos: IFJ. PETROVICI MIHALY Nagyvárad. — Horbáitz uridivat mellett.

KÖZGAZDASÁG

A svájci bankok háború esetén ismeretlen helyre költöztetik székhelyüket

Óvatossági intézkedéseket foganatosítanak a pénzüzetek

Genfből jelentik: Belgium, Hollandia és Svájc semlegességük védelmére szigorú katonai rendszabályokat léptettek életbe, azonban mind a három állam közül Svájc preventív intézkedései látszanak a legalaposabbaknak. A helvét kormány nemcsak katonai, hanem gazdasági rendelkezésekkel gondoskodott minden olyan kérdés megoldásáról, amely a háborúviselő országokban időszerűvé vált és amelyet az alapságukról jólismert svájciak már előre elkészíteni kívántak.

Nem titok már, hogy a Svájci Nemzeti Bank aranytartálékjai, valamint készpénzállománya és értékpapirjai a szövetségi kormány által külön e célra kijelölt betonerdőművekben, az ország központjában nyertek elhelyezést. Ugyanoda rejtették a baseli vegyipari titkokat és a precíziós ipar szabadalmait is. A kormány azonban még ennél is tovább ment. Az elmúlt nyár alatt a nagy élelmiszer- és árutartálékokat, főleg az ország határmenti városaiból, az ország belsejébe szállíttatta, hatalmas raktárakat építtetett azért, hogy a külföldről behozott árucikkeket, petroléumot, benzint, stb. óriási mennyiségben az ország többévi szükségleteinek fedezésére, felraktározhassák.

Ezenkívül azonban további intézkedéseket is foganatosítottak. A világháborúból emlékeztet még, hogy Belgium megszállása után a Belgiumban levő külföldi tőkét is lefoglalta az ellenség. Svájcban annakidején nagy feltűnést kellett, hogy Ausztriának a német birodalomhoz történt csatlóása után az egyes osztrák magánbankok és magánvállalatok élére helyezett miniszteri biztosok a vállalatok külföldi tőkéje felett is rendelkezhetek. Ez és hasonló lépések készítették a szövetségi kormányt megfelelő intézkedések meghozatalára, úgyhogy 1939. október 30-án törvényrendelet jelent meg, amelyben az összes bankok, ipari és kereskedelmi nagyvállalatok háború esetén ismeretlen helyre költöztetik, ahova a svájci kormány költözik. A rendelkezés keresztülvitelének időszerűvé válása esetén semmi külön formáság nem szükséges, nem kell összehívni közgyűlést, csupán a berni központi céghivatalt kell erről levélben értesíteni. Az ilyen székhelyváltás bejelentése mindaddig titokban tartandó, amíg az átköltözés az események következtében időszerűvé nem válna. Büntetőjogilag vonják felelősségre azoknak a svájci vállalatoknak igazgatóit, akik vállalataik révén külföldi tőke, vagy követelések birtokában vannak, vagy külföldi részvények felett rendelkeznek, ha vállalataik székhelyének előírt áthelyezéséről háború esetén kellő időben nem gondoskodnak. Ez a törvény a nemzetközi jog értelmében azt jelenti, hogy minden svájci vállalat háború esetén a svájci kormány székhelyén köteles letelepedni, esetleg akár külföldön is. Ilyen körülmények között külföldi hatalom nem rendelkezhet a svájci vállalatoknál elhelyezett, vagy annak tulajdonát képező külföldi tőke, részvények, vagy ezek követeléseit felett sem. Ez a törvény elsősorban a svájci Nemzeti Bankra vonatkozik. Ha tehát egy nem remélt háború esetén idegen katonaság Svájc területére

hatolna, akkor minden frankbankjegy, melyet idegen hatalom nyomtatna Svájc területén, nemzetközi jog szempontjából egyszerű csalásnak minősíthető, mert a svájci pénz kibocsátásának fedezetére jogcíme nincs. Ha azonban ott az idegen bankkóprés mégis megindulna, úgy a nemzetközi törvények alapján az ellenség által nyomott értéktelen bankjegyutánzatokkal fizetni nem lehet, nem úgy, mint az az elmúlt világháború alatt Belgiumban történt.

A fenti rendelkezés értelmében az ellenség által megszállott területen működő bankok által kiállított nyugták, okmányok érvénytelenek. A svájci bankok vagyona tehát teljes értékben svájci frankban maradna, még ha a megszálló hatóságok bármilyen ezzel ellentétes rendelkezést adnának is ki.

A gyakorlatban a fenti törvény tehát azt jelenti, hogy ha ellenség kerül Svájc területére, az ott semmi olyant nem találna amit nemzetközi értelemben értékesíteni tudna.

A méz jelentősége a háztartásban

A legegészségesebb, legtermészetesebb és legkönnyebben emészthető tápláléka a felnőtteknek, orvososága a betegeknek és csömegeje a gyermekeknek. Amikor még cukrot nem állítottak elő, az egyetlen cukorpótló volt a méz. A méz 73 százalékban cukrot tartalmaz, azt is a szervezet által könnyen felvehető állapotban. Ez különösen a gyomorsavhiányban szenvedő emberek számára fontos, akik korlátozás nélkül fogyasztják a mézet, míg a cukortól vagy a cukros ételektől a közérzetük rosszabb lesz. A méz vitaminban igen gazdag. A sütéssel, főzéssel ételeinket megfosztjuk a vitamintartalomtól. A mézet nyersen fogyasztjuk, tehát a vitaminhiányt nagyszerűen pótolhatjuk. A méz vasat, meszet és foszfátokat nagymértékben tartalmaz, amelyek az emberi test felépítéséhez nélkülözhetetlenek. A méz szellemi és fizikai munkát végző embereknek, sportolónak, turistáknak legizletesebb, legolcsóbb tápszere, orvososága és üdítő csömegeje. A méz tápértékét bizonyítja az alábbi összehasonlító kimutatás:

10 deka méz.	330	kalóriát, hőegységet
10 „ tojás	150	„ „
10 „ borjúhús	140	„ „
10 „ csirkehús	125	„ „
10 „ burgonya	90	„ „
10 „ hagyma	50	„ „

A méz nagyobb kalóriával rendelkezik, mint a sertéshús, zsír vagy vaj, stb.

Egy svájci orvos egy gyermekszanatóriumban 10 gyermeknek mézet és 10-nek malátát készítményt adott. Egyébként a két csoport táplálkozása egyforma volt. Az eredmény a méz javára a vörös vérszámok szaporodásában és a test-súly gyarapodásában meglepő volt. A növéskében elmaradt, skrofulára, gümőkórra, meghűlésre hajlamos gyermekek rendszeres mézfogyasztás után megerősödtek. Kísérleteket végeztek a turisták is a mézrel. A társaság egy rész mézet evett fekete kenyérről, a másik jامت üdítőül. A evők jobban bírták a menetelést. A mézet az orvosok igen sok esetben ajánlják fűdő, gyomor, stb. bántalmakban szenvedő betegeknek. A háziasszonyok pedig a saját érdekükben cselekszenek, ha a méznek, mint fontos tápszernek, nagyobb helyet biztosítanak a háztartásban.

Vetőmagkiállítás és gazdahét Kolozsváron

Gazdag és tartalmas programmal várja az E. M. G. E. Erdélyi gazdaközönységét az 1940. évi február 17–21. napjain rendezendő gazdahétre, amelynek egyik kiemelkedő pontja lesz a február 17–21. napjain tartandó vetőmagkiállítás és vásár. Ez a legkedvezőbb alkalom a tavaszi vetőmag és vetőgumó feleslegének értékesítésére és szükségletének közvetlenül a szerződől való beszerzésére. A kiállításon a gazdaközönység birtok-kategóriákra való tekintet nélkül mutatja be a termelvényeinek legjavát. A kiállításon az EMGE és gazdakörj fiókjainak kiegészítő tagjai nem fizetnek helydíjat. Kiváratra az EMGE díjtalanul vállalja a beküldendő anyag izlése elrendezését és a két nyelvű feliratok elkészítését. A kiállításon való részvétel és a kiállítás látogatásának megkönnyítése céljából az EMGE utazási és áruszállítási kedvezmény engedélyezését kérte a CFR igazgatóságától, amelynek feltételeit idejében közölni fogja a napi sajtó útján.

Az EMGE gazdakörj fiókjai ezuttal társas tanulmányi kirándulásokat rendeznek, vagy az engedélyezendő CFR kedvezmények vagy a csoportos utazásokra külön engedély nélkül is érvényes állandó vasuti kedvezmények mellett. Ha a csoportok a kiinduló állomásra térnek vissza és fizetik a menetértéket, a CFR a következő kedvezményeket adja: legkevesebb 20 személynek 50 százalék, legkevesebb 48 személynek 60 százalék a rendes árból.

A kiállításnak, amely ezuttal vásár is, a legkedvezőbb alkalom a vetőmagforgalom első kézből való lebonyolítására. Ehhez készséggel nyújt segédkeztet az EMGE, a kereslet és a kínálat nyilvántartásával és közvetítésével. A kiállítás és vásáron több bel- és külföldi vetőmagvat utántermelő gazdaság vesz részt.

Valutátalalom az országból távozó lengyel menekültek számára. Bucurestiből jelenti a Rador: A Nemzeti Bank devizahivatála a lengyel menekültek tudomására hozza, hogy az országból távozó lengyel menekültek csak akkor vihetnek magukkal dollárt, angol fontot, lírát, palesztinai fontot, svájci frankot, francia frankot és más pénznemeket, ha bizonyítani tudják, hogy a kérdéses pénznemet ők hozták magukkal az országból.

A HÁBORÚ ELLENÉRE IS MEGRENDEZIK A PÁRIZSI NEMZETKÖZI VÁSÁRT. Párizsból jelenti a Rador: A párizsi nemzetközi vásár szervező bizottsága elhatározta, hogy a háború ellenére a vásárt 1940-ben is megrendezi. A párizsi vásár május 15-én nyílik meg. Az ezévi kiállítókhoz már kérdést is intéztek aziránt, hogy résztvesznek-e az 1940 évi vásáron.

Árcéhicdekések

Különféle

szavanként 3 lei

Intelligens

szerény, középkorú nő 2 tagu családdal keresek. Nagyvára, Pavel-utca 4. II. emelet, apartm. 7.

Kortsmáros László

ingatlan adás vételi irodája
Nagyvárad,
Str. Pasteur 13.
Telefon: 20-85.

Adás-vétel

Eladó

1 db samottal bélelt kályha, 1 db hármas szekrény. Nagyvárad, Str. Pasteur No. 37.

Órák, ókszerkeket garancia mellett **javítok.** Aranyat, ezüstöt, briliáns tárgyakat **magas áron veszek.** **Hasiinger János** ókszerész, Nagyvárad, Bdul Regele Ferdinand 8. szám

Veszek

arany, ezüst, briliáns tárgyakat. Herbet ékszeraruház. Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Kiadó

hutorozott szoba. Erdéklődni Nagyvárad, Str. Nicolae Zsiga 5. sz. alatt az udvarban.

PUHA OLMOT

állandóan vesz a Szent Csizló-nvmoda t. t.

Lakás

szavanként 3 lei

Háromszobás

utcai lakás azonnal kiadó, irodának is. Str. Vlahuta 44. Nagyvárad

Központban

7 hold szántó és szőlő bérbeadó. Nagyvárad, Pasteur-utca 4. szám, 3-5 óra között.

2 szoba

irodának, orvosi rendelőnek, lakásnak azonnalra kiadó. Nagyvárad, Piata Regina Maria 3. szám.

Különbejáratu

üres szoba kiadó. — Nagyvárad, Andrei Muresan-u. 3. szám.

